

ELEKTRON JADVAL MUHARRIRLARI. MS EXCEL DASTURI

Qobiljonova Mavludaxon Qobiljon qizi*Andijon davlat pedagogika instituti
musiqa ta'limi, 202-guruh talabasi.*

Annotatsiya: Mazkur maqolada elektron jadval muharrirlarining ahamiyati, ularning imkoniyatlari hamda MS Excel dasturining asosiy funksiyalari haqida so'z yuritilgan. Shuningdek, Excel dasturining ta'lim jarayonida, xususan musiqa ta'limi yo'nalishida qanday qo'llanilishi mumkinligi tahlil qilingan. Maqola orqali talabalarda elektron jadval muharrirlari bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirishga, axborotni tahlil qilish va tizimlashtirishni o'rganishga yordam beriladi.

Kalit so'zlar: elektron jadval, MS Excel, formula, jadval muharriri, ma'lumotlar tahlili, diagramma.

KIRISH

Hozirgi davrda axborot texnologiyalari hayotimizning barcha sohalarida keng qo'llanilmoqda. Ayniqsa, ta'lim tizimida elektron vositalar yordamida o'qitish samaradorligi yuqori bo'lmoqda. Elektron jadval muharrirlari esa o'qituvchilarga ham, talabalarga ham ma'lumotlarni tahlil qilish, hisob-kitoblarni tezkor bajarish imkonini beradi.

Elektron jadval muharriri tushunchasi

Elektron jadval muharriri — bu sonli va matnli ma'lumotlarni saqlash, qayta ishlash hamda tahlil qilish imkonini beruvchi dasturiy vositadir. Jadval muharrirlari yordamida foydalanuvchi turli turdagi ma'lumotlar ustida matematik amallarni bajaradi, statistik hisob-kitoblar olib boradi va natijalarni vizual shaklda aks ettira oladi.

MS Excel dasturi haqida

Microsoft Excel — bu elektron jadval muharrirlarining eng mashhur namunasi bo'lib, u Microsoft Office to'plamiga kiradi. Dastur foydalanuvchiga:

- Sonli ma'lumotlarni kiritish va tahrirlash;
- Turli formulalar yordamida hisoblash;
- Ma'lumotlarni tartiblash va filtrlash;
- Diagramma va grafiklar yaratish;
- Jadval asosida avtomatik hisobot tayyorlash imkonini beradi.

MS Excel dasturining asosiy qismlari

1. Asosiy menyu va asboblari paneli — buyruqlarni tezkor bajarish uchun mo'ljallangan.

2. Ishchi varaq — ustunlar va satrlar shaklida tashkil etilgan ma'lumotlar maydoni.

3. Katak (Cell) — ma'lumot kiritiladigan eng kichik birlik.

4. Formula satri — bu joyda foydalanuvchi turli matematik formulalarni yozadi.

5. Diagrammalar — ma'lumotlarni ko'rgazmali tarzda tasvirlaydi.

MS Excel dasturining ta'limdagi ahamiyati

MS Excel dasturi nafaqat texnik yoki iqtisodiy sohalarda, balki san'at va ta'lim yo'nalishlarida ham juda foydali hisoblanadi. Musiqa ta'limi yo'nalishidagi talabalar ushbu dasturdan quyidagi maqsadlarda foydalanishlari mumkin:

- Dars jadvalini avtomatik tuzish;
- Talabalar bahosini hisoblash;
- Tadbir ishtirokchilar ro'yxatini shakllantirish;
- Musiqa asarlariga oid statistik tahlillarni yuritish.

Bu jarayonlar talabaning mantiqiy fikrlashini, tahlil qilish va axborot bilan ishlash madaniyatini rivojlantiradi.

XULOSA

MS Excel dasturi elektron jadval muharrirlari orasida eng keng tarqalgan va qulay vositadir. U ma'lumotlarni tahlil qilish, avtomatik hisoblash va natijalarni ko'rgazmali tarzda ifodalash imkonini beradi. Har bir talaba, ayniqsa zamonaviy pedagogika yo'nalishidagi yoshlar Excel dasturini o'rganish orqali o'z kasbiy faoliyatini yanada samarali tashkil eta oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Karimov A. "Axborot texnologiyalari asoslari", Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2022.
2. Microsoft Corporation. Microsoft Excel rasmiy qo'llanmasi, 2023.
3. Usmonova D. "Kompyuter savodxonligi", Toshkent, 2021.
4. Internet manbalar: www.microsoft.com/excel
5. Andijon davlat pedagogika instituti o'quv-uslubiy materiallari, 2024-yil.